

میراث فردا

راز ماندگاری رزا

آرش وفاداری*

● جرج برنارد شاو جمله معروفی دارد که می‌گوید: «عشق به غذا، صادقانه‌ترین عشق‌هاست!» اینکه برنارد شاو چقدر عاشق غذاخوردن بوده و اینکه عشق به غذا اصولا چقدر درست است را که کنار بگذاریم، کسی نیست که منکر لذت غذاخوردن باشد. آن هم غذایی که همه چیزش بجا باشد و نه‌تنها به مزه، که به ظاهر و نحوه سروکردن آن هم توجه شود. فردا یکم آبان‌ماه سالگرد فوت رزا منتظمی است، کسی که به مادر آشپزی ایران معروف است و بنیان‌گذار فرهنگی ماندگار است که هرگز فراموش نمی‌شود. کتاب هنر آشپزی رزا منتظمی، یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌های ایرانی تا به حال بوده است. کتاب اول هنر آشپزی به چاپ پنجاه‌ودوم رسیده و برای یکم سال‌ها و حتی در دوران جنگ، جزء مهم‌ترین چیزهایی بود که در خانه هرکسی باید وجود می‌داشت. شاید برای همین بود که نه‌تنها فامیل و دوستان که حتی افراد غریبه‌تر هم به رزا، «مادر» می‌گفتند، حتی ما که نوه‌اش بودیم؛ چون مادر همه‌جا بود! اولین بخت بزرگ مادر، رشته‌ای بود که در آن استاد شد. مسئله شکم و خورد و خوراک، شوخی برنمی‌دارد؛ زمان نمی‌شناسد، کاری به سیاست ندارد، سن و جنسیت در آن تأثیری نمی‌گذارد، مکان زندگی آن را پرنک یا کمرنگ نمی‌کند، همیشه و در همه حال هست! خورد و خوراک همه‌جا و در همه تاریخ با ما بوده و خواهد بود.

در این‌میان، مادر، به‌راستی استاد آشپزی بود و راز ماندگاری‌اش اهمیتی بود که به این قضیه می‌داد و از آن سرسری نمی‌گذشت، دقتی بی‌حد داشت، پشتکار از آغاز، دست‌مایه کارش بود. کارش را جدی می‌گرفت و در آن صداقت داشت. برای جزئی‌ترین مسائل، اهمیت زیادی قائل می‌شد و آن را سخت می‌گرفت. میزهایی که می‌چید، بیشتر شبیه معجزه بود. همیشه می‌گفت حتی ساده‌ترین غذاها باید به بهترین شکل سرو شوند. آداب غذاخوردن و نشستن دور یک میز برایش خیلی مهم بود؛ چیزی که این روزها شاید بیشتر از هر چیز دیگری به آن نیاز داریم؛ لذت‌بردن از طعم یک غذای خوب با لذتی که احترام به غذا و دورهم‌بودن به ما می‌دهد. برای خیلی از ما که هرروز رزا منتظمی را یاد می‌کنیم، شاید بهانه روز رفتن آن‌قدرا مهم نباشد اما به احترام فرهنگی که در آشپزی ایران ایجاد کرد، از او هر روز و نه یک‌بار در روز، یاد می‌کنیم و لبخندی از سر رضایت می‌زنیم.

❖ نوه رزا منتظمی

شترق روزنامه

www.sharghdaily.ir

پنجشنبه ۳۰ مهر ۱۳۹۴ • ۸ محرم ۱۴۳۷ • ۲۲ اکتبر ۲۰۱۵ • سال سیزدهم • شماره ۲۴۲۹ • ۱۶ صفحه اذان ظهر تهران ۱۱:۴۹ • اذان مغرب ۱۷:۳۹ • اذان صبح فردا ۴:۵۳ • طلوع آفتاب ۶:۱۷

روزنامه‌فردا

کارتون خواب

علی جهانشاهی

کارتون خواب

لطف‌الله میثمی

تمامی وجوه قیام عاشورا می‌تواند راهنمای امروز ما باشد؛ حرکت امام‌حسین (ع) و شعار اصلی او که عدم بیعت با یزید بود، نشان‌دهنده این نکته است که هر کس در دنیای اسلام برای بیعت آزاد است اما با مرگ معاویه، یزید این‌امکان آزادی را سلب و زور را جایگزین اختیار در بیعت‌کردن، کرد. نکته مهم اینجاست که اندکی پیش از این اتفاق، معاویه تمامی مخالفان جانشینی یزید را سرکوب کرده بود و عدم بیعت با یزید از سوی امام‌حسین (ع) می‌تواند از این زاویه، یک قیام مردمی در نظر گرفته شود چراکه دیگر تمام جابگیرن‌های خلیفه

همین حوالی

رفع تحریم و حوزه فرهنگی

فخر السادات

محتشمی‌پور

تحریم‌های وضع‌شده علیه ایران همه مسائل کشور را در این سال‌ها تحت شعاع قرار داده بود زیرا اگرچه تحریم‌ها اقتصادی بود، اما از آنجایی که عرصه‌های متفاوت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پیوندی عمیق با عرصه اقتصاد دارند و از آن تأثیر پذیرفته‌اند. در این سال‌ها گویی شب‌چی بر همه حوزه‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی کشور سایه افکنده بود. مهم‌ترین تأثیر این شرایط نبود امنیت روانی در میان مردم بود که در نتیجه وضعیت معیشتی‌شان ایجاد شده بود، اما بر دیگر حوزه‌های زندگی‌شان نیز تأثیر داشت. البته باید اشاره کرد که مردم ایران مردمی بسیار صبور و فقیه هستند که در این سال‌ها همه مشکلات را تحمل کردند، اما امروز مهم‌ترین تأثیر برداشته‌شدن تحریم، بازگشت همان آرامشی است که مردم در تمام این مدت آن را فراموش کرده بودند و اتفاقا در سایه همین آرامش، دولت می‌تواند وقت بیشتری را برای ساماندهی مسائل و مشکلات اجتماعی که در سال‌های تحریم ایجاد شده است، بگذارد تا توسعه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی کشورمان که به‌دلیل اولویت حل مشکلات اقتصادی دچار وقفه شده بود، پیگیری شود. در حوزه اجتماعی مهم‌ترین مشکلی که در حال حاضر در کشور وجود دارد، آسیب‌های اجتماعی است که بی‌توجهی نسبت به آنها وجود دارد، به‌طوری‌که گاهی در خبرها می‌شنویم یک پارک محله در اختیار معتادان کارتن‌خواب قرار گرفته است. اعتیاد یکی از آسیب‌های جدی امروز ماست که منجر به آسیب‌های دیگر از جمله برای زنان و کودکان می‌شود. اجرای برنامه‌های پیشگیرانه مهم‌ترین موضوعی است که امروز باید مدنظر قرار گیرد. برنامه پیشگیرانه به این معنی است که جامعه را به سمت نشاط و سلامتی ببریم. ایجاد روحیه شادتر در مردم باعث فعالیت‌های سالم‌تر خواهد شد. در این زمینه می‌توان هم از کمک جامعه‌شناسان، هم روان‌شناسان و هم نهادهای مدنی و مردمی استفاده کرد، زیرا کشور متعلق به مردم است، خود مردم هم در این زمینه می‌توانند مؤثر باشند. در سیاست داخلی نیز انتظار این است نگاه علمی به نهادهای مدنی مثل احزاب و تشکل‌های شناسنامه‌دار شود و همه بتوانند در چارچوب قانونی عمل کنند نکته حائزاهمیت دیگر، اجرای همه اصول قانون اساسی و توجه به آن بوده، که از شعارهای مبنایی انقلاب اسلامی نیز هست. در این زمینه نقش رسانه‌ها درخور توجه است زیرا رسانه‌ها می‌توانند فرهنگ گفت‌وگو را رواج دهند.

سلام به عاشورا

زمینه‌های مردمی قیام امام‌حسین (ع)

در نهایت با ایجاد یک سلطنت موروثی، بیش از قبیل، مردم را به صف مخالفان خود افزود. پس از این اتفاقات بود که مردم کوفه برای امام نامه نوشتند و از او تقاضای کمک کردند و یزیدیان هم از فرصت استفاده کرده و نگرانی خود را از نداشتن پایگاه مردمی با راه‌انداختن جنگ در ماه محرم که ماه جنگ ممنوع است نشان دادند. اگر جنگ پس از این ماه آغاز می‌شد، احتمالا مردم دسته‌سته به امام‌حسین می‌پیوستند و نمی‌گذاشتند که نتیجه جنگ چنین شود، خصوصا اینکه در لشکر یزید هم دودستگی‌هایی به وجود آمد که به ضعف آنها در مقابل یاران امام‌حسین بدل شد. به خاطر داشته باشیم که شعار امام‌حسین (ع)، شعار حریت، آزادی و احیای اسلام بود که از مردمی‌ترین شعارهای آن زمان به حساب می‌آمد و او از جان خود بر سر تحقق این شعارها گذشت.

از میان رفته بودند و تنها فردی چون حسین (ع) که به صفت حریت موصوف بود می‌توانست زیر بار چنین بیعتی نرود. زمینه‌های مردمی‌بودن قیام سیدالشهدا(ع) را می‌شود از زاویه‌های دیگر نیز مورد بررسی قرار داد. تا پیش از واقعه عاشورا، رفتار امام‌حسین(ع) مبتنی‌بر صلحی بود که میان امام‌حسن‌مجتبی(ع) و معاویه برقرار شده بود. این صلح ۲۰ سال –۱۰ سال در دوره امام‌حسن‌مجتبی و ۱۰ سال در دوره امام‌حسین– دوام داشت و همچون یک قانون اساسی آن را در تمام بلاد اسلامی پذیرفته بودند. در نهایت اما این معاویه بود که از این قانون سرپیچی کرد و با اعلام جانشینی یزید، مردم را به مخالفان خود بدل کرد.

شاید به‌خاطر همین نگرانی از خشم مردم بود که در این راه، معاویه از سرکوب مخالفان خود که عموما پایگاه مردمی نیز داشتند غافل نشد و

آینه‌های روبه‌رو

گفت‌وگو با «سعید معیدفر»، درباره کمپین جهانی علیه کار اجباری کودکان

کار اجباری کودک، آموزش ناهنجاری‌های اجتماعی است

اینکه روند جامعه‌پذیری کودکان به حد اکمل محقق شود، باید کار اجباری متوقف شود. کار اجباری کودکان مانع رشدیافتگی آنها و عدم رشدیافتگی انسانی هم باعث عدم رشد و توسعه جامعه است. بنابراین اگر نگران آینده جامعه و توان رقابت با جوامع دیگر هستیم باید نگران تعلیم و تربیت کودکان باشیم.

❧ شما کار اجباری کودکان را علت توسعه‌نیافتگی می‌دانید اما کار اجباری کودکان معمولا در کشورهای توسعه‌یافته اتفاق می‌افتد.

واقعیت این است که توسعه‌نیافتگی و نبود نیروی انسانی توسعه‌یافته بر هم تأثیر و تأثر متقابل دارند. درست است که به دلیل نبود رشد و توسعه اقتصادی لازم، کودکان به کار گرفته می‌شوند اما می‌توانیم در این چرخه توسعه‌نیافتگی، دخالت عاملانه داشته باشیم و آن را بشکنیم. اتفاقا یکی از اقداماتی که می‌تواند در این زمینه مؤثر باشد برگزاری کمپین‌ها و ملزم‌کردن کشورها و نهادهای مؤثر در جلوگیری از به‌کارگیری کودکان در کارهای اجباری است و همچنین در نقطه مقابل، درخواست برای گسترش آموزش اجباری کودکان. ایجاد فرصت‌های بیشتر برای کودکان به‌طوری‌که بتوانند از فرصت‌های بیشتری برای رشد بهره‌مند شوند، هدف تشکیل و شرکت در همین کمپین‌هاست.

❧ مهم‌ترین آسیب کار اجباری کودکان از نظر شما، توسعه‌نیافتگی بود اما در این کمپین از آسیب‌های دیگری مثل اعتیاد و فحشا نیز صحبت شده است. این آسیب‌ها چگونه اتفاق می‌افتد؟ کار اجباری کودکان درواقع جامعه‌پذیرکردن آنان هم هست اما یک جامعه‌پذیری غلط و ناهنجار است که به‌جای هنجارهای اجتماعی، ناهنجاری‌ها را به آنها آموزش می‌دهد زیرا کودکان در فرایند کار اجباری اغلب با بزرگسالان در تماس هستند و معمولا توسط این بزرگسالان به‌صورت‌های مختلف مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرند. سوءاستفاده از کودکان هم به شکل درگیرشدن آنها در فعالیت‌ها و رفتارهای پرخطر مثل فروش مواد مخدر یا فحشا اتفاق می‌افتد. این اتفاقات معمولا در جوامع امروزی و مدرن بیشتر است زیرا در جوامع سنتی کار کودکان حتی اگر اجباری بود در محیطی آشنا مثلا در محله یا مغازه یکی از آشنایان اتفاق می‌افتاد و به‌همین‌دلیل آسیب‌زا نبود ولی استثمار کودکان و استفاده از آنها در فعالیت‌های پرخطر در جایی که همه با کودک غریبه هستند، بیشتر اتفاق می‌افتد و به‌همین‌دلیل ضرورت ایجاد کمپین‌هایی علیه کار اجباری امروز بیشتر از همیشه احساس می‌شود.

عوارض جانبی

واکسن سرماخوردگی و ۴۰ ویروس

احمد رهنمای‌چیت‌ساز . داروساز

در عوامل بیماری‌زا پیش می‌آید، لازم است واکسنی ساخته شود که ترکیبی از همه واکسن‌های تک‌تک آن ویروس‌ها یا میکروب‌ها را داشته باشد. البته با ساختن چنین واکسن ترکیبی‌ای هم مشکل کاملا حل نشده است زیرا بعضی از ویروس‌ها می‌توانند در ساختمان خود تغییراتی ایجاد کنند که در برابر واکسن ساخته‌شده مقاوم شوند. پس ساختن واکسن برای مقاوم‌شدن در برابر سرماخوردگی بسیار دشوارتر از بعضی بیماری‌های عفونی مانند کزاز و دیفتری است.

شما بیشتر از منفعت آن باشد و عارضه جانبی (Side Effect) آن بیش از نارااحتی اولیه، شما را بیازارد. بیماری سرماخوردگی نوعی عفونت ویروسی است که اگرچه معمولا علامت‌معین و مشخص دارد، ولی همیشه علت آن یکسان نیست یعنی بیش از ۴۰ نوع ویروس مختلف می‌توانند سرماخوردگی را ایجاد کنند و این خود یکی از مشکلات ساخت واکسن برای سرماخوردگی است. واکسن‌ها براساس ساختمان مولکولی ویروس‌ها یا میکروب‌ها ساخته می‌شوند و وقتی تنوع ساختمانی

شاید تاکنون اصطلاح شمشیر دولبه را شنیده باشید. در عالم پزشکی، یکی از مقوله‌هایی که می‌توان آن را شمشیر دولبه خواند، داروها هستند. هر دارو در کنار فایده‌ای که دارد و اثری که می‌بخشد، که گاه نجات‌دهنده و منجی جان بیمار است، از عوارضی هم برخوردار است که گاه نه‌تنها خوشایند نیست بلکه خطرآفرین هم هست، بنابراین به‌جز در موارد ضروری و صلاح‌دید پزشکی باید از مصرف خودسرانه داروها خودداری شود چه در غیر این صورت ممکن است ضرر آن برای

امام حسین (ع)

